

REALIZACJA PROJEKTU Społeczny monitoring wdrażania Bałtyckiego Planu Działania

Współpraca z administracją

Rada Rolnictwa Ekologicznego
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
23 lipca 2015 r.

Podczas spotkania prowadzonego przez prof. Józefa Tyburskiego omówiono następujące tematy:

1. Funkcjonowanie rolnictwa ekologicznego w kontekście nowej perspektywy finansowej;

Przedstawiciele jednostek certyfikujących, organizacji pozarządowych i rolników zwrócili uwagę, że w porównaniu do 2013 r. w roku 2014 zmniejszyła się liczba gospodarstw ekologicznych w Polsce – szczególnie tych małych. Obserwuje się relatywnie mniejsze dofinansowanie dla rolnictwa ekologicznego w stosunku do ubiegłych lat – np. obecnie do h warzyw dopłaty są na poziomie 1310 zł/h, 10 lat temu wynosiły 1128 zł/h, duże różnice są także pomiędzy poszczególnymi krajami – np. dla porównania w Polsce 75€/h – stawka do TUZ, we Włoszech wynosi 350€/h. Polska z 4% ekologicznej produkcji rolnej jest na poziomie Malty i Rumunii. Obecny stopień wsparcia rolnictwa ekologicznego w Polsce jest niedostateczny, niestety perspektywy nowego PROW nie są obiecujące.

2. Konsekwencje nowych regulacji - rozporządzeń MRiRW (m.in. dotyczące minimalnej obsady zwierząt dla gospodarstw warzywniczych, dopuszczalność praktyki "pożyczania zwierząt", wymóg 80% wielkości sprzedaży) dla funkcjonowania gospodarstw ekologicznych;

Minimalna obsada zwierząt musi być spełniona tylko wówczas, gdy rolnik ubiega się o płatność z pakietu trwałe użytki zielone i paszowym. Płatności są tylko do powierzchni upraw i jest to pośrednie wsparcie dla produkcji zwierzęcej, jednak niekoniecznie ekologicznej. Zwierzęta w gospodarstwach ekologicznych nie muszą być prowadzone w sposób ekologiczny – z jednej strony jest to ułatwienie dla rolników (duże koszty trzymania zwierząt w systemie ekologicznym – np. 7 razy więcej kurników w systemie ekologicznym, niż konwencjonalnym), jednak to nie w tym kierunku powinnyśmy iść. Brak jest zachęt finansowych dla rolników do trzymania zwierząt w sposób ekologiczny.

TUZ – minimalny poziom obsady powinien być spełniony dla całego gospodarstwa, a nie tylko na deklarowanych pastwiskach. 2 szt/h oznacza w praktyce, że 100% produkcji przeznacza się na paszę dla zwierząt, a teraz zaistniał obowiązek 30 % sprzedaży, co sprowadzi się do konieczności dokupowania paszy przez rolnika.

3. Zapisy dotyczące dopuszczalności mulczowania biomasy na TUZ i wpływ na bioróżnorodność;

Mulczowanie zubaża florę i faunę, poprzez zagniwanie pozostawionego materiału. Przyczynia się do wprowadzenia znacznych ilości CO₂ do atmosfery. Zdaniem będących na sali ekspertów rolnictwa ekologicznego i członków organizacji ekologicznych, zapis dotyczący mulczowania jest niekorzystny dla rolnictwa i bioróżnorodności. Istnieje duże ryzyko, że może być wykorzystywany do kontynuowania praktyk pobierania dopłat do gruntów, które nie będą używane w sposób rolniczy.

4. Praktyki dotyczące kontroli w gospodarstwach ekologicznych i przetwórnictwie – możliwości usprawnienia systemu nadzoru (kontroli) urzędowej;

5. Aktualne formularze dokumentów systemowych i wynikające stąd wątpliwości; Rolnicy biorący udział w spotkaniu zauważyli brak uproszczeń w sporządzaniu dokumentacji dotyczących płatności.

6. Omówienie wyników dotychczasowych prac realizowanych przez wybrane grupy robocze z zakresu „*Ramowego Planu Działań dla Żywności i Rolnictwa Ekologicznego w Polsce na lata 2014-2020*”;

Pojawiły się wątpliwości co do oczekiwań, co ma być wynikiem prac grup roboczych. Zaproponowano zorganizowanie spotkań poszczególnych grup pomiędzy spotkaniami Rady, w celu intensyfikacji prac. Grupy mogą pełnić ważną rolę, jednak muszą mieć jasno określone ramy.

7. Przedstawienie spostrzeżeń wynikających z przeprowadzonego w Polsce audytu Komisji Europejskiej – Food and Veterinary Office;

W najbliższym czasie raport z audytu będzie dostępny na stronach Komisji. W raporcie tym znajdą się rekomendacje dla Polski dotyczące sposobu pobierania próbek przez jednostki, ale także wprowadzenia jednolitego systemu badań. Dyskusja dotyczyła potrzeby jednolitych wytycznych dotyczących metody badania, wskaźników. Istnieje tendencja do wybierania tańszej metody badania, zamiast lepszej i dokładniejszej. Według przedstawicieli jednostek certyfikujących metoda powinna być jednolita w odniesieniu do konkretnych produktów (np.

czym innym jest badanie owocu truskawki, a czym innym badanie całej rośliny łącznie z owocem). Konkurencja cenowa jest tutaj zauważalna, jednak istotna jest kwestia wykrywalności zakazanych do stosowania substancji. Podczas dyskusji poruszono także kwestię naniesień i sposobów odróżnienia ich od celowych aplikacji niedozwolonych substancji.

8. Zatwierdzenie protokołu z ostatniego posiedzenia Rady;

Protokół z ostatniego posiedzenia Rady nie został zatwierdzony ze względu na fakt, że członkowie Rady nie mieli możliwości wcześniejszego zapoznania się z dokumentem. Ustalono więc, że protokół będzie wysyłany drogą elektroniczną w celu wcześniejszego zapoznania się z nim i ewentualnego naniesienia uwag.

9. Wolne wnioski.

W październiku i listopadzie br. można zgłaszać MRiRW tematy do badań na kolejny rok. Propozycja przeanalizowania składowych cen produktów ekologicznych w Polsce – jaki % trafia do rolnika i dlaczego produkty ekologiczne w Polsce są tak drogie, czy istnieje możliwość wpłynięcia na spadek cen produktów ekologicznych w taki sposób, aby rolnik nie ucierpiał, a konsumenci mogli w sposób bardziej regularny kupować żywność ekologiczną. MRiRW czeka na propozycje wsparcia dla rynku produktów ekologicznych, a także pomysły promocji produktów ekologicznych. Przedstawiono problem producenta nawozów, który w sposób nieuzasadniony posługiwał się sformułowaniem, że jeden z oferowanych preparatów jest ekologiczny. Pomimo zgłoszenia tej sprawy, producent nie wycofał partii wyprodukowanego preparatu, co mogło skutkować zastosowaniem go przez nieświadomych rolników. Jeden z rolników, który zastosował preparat, poddany kontroli, musiał zwrócić dotację związaną z produkcją ekologiczną wraz z odsetkami. Konsekwencje zastosowania preparatu poniósł jedynie rolnik, a nie producent, który umieścił nieprawdziwą informację na produkcie.

Partnerzy:
Polski Klub Ekologiczny
Oikos – Organic Norway

*Projekt współfinansowany z Funduszy EOG
w ramach programu Obywatele dla Demokracji*